

RADNIČNÉ ² noviny

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Ročník XII. • Číslo 2

február 2018

SME MESTO OLYMPIJSKÝCH VÍTAZOV A NAŠIM REPREZENTANTOM DRŽÍME PALCE

Foto: V. Vereňka

Olympijské hry patria k udalostiam, ktoré sledujú obyvatelia v rôznych kútoch sveta. Každá krajina podporuje svojich športovcov a pre nich je účasť na olympiáde obrovským zážitkom. Na tohtoročné zimné Olympijské hry v Pjongčangu už odcestovali aj naši reprezentanti z Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica či hokejisti a tréneri z HC '05 Banská Bystrica. Po letných olympijských hrách sme na námestí vítali zlatého Mateja Tótha a atmosféra bola výborná. Veríme, že ju zažijeme opäť. Všetkým našim športovcom držíme palce.

Strana 3

Zdroj: Iščij BB

TÉMA MESIACA

Mnohí ľudia sa pýtajú, ako to vlastne bolo s autobusovou stanicou. Prečítajte si fakty.

Strana 4 – 5

Foto: V. Vereňka

SAMOSPRÁVA

Charitatívny Ples mesta nebol len o zábave. Komu sme tento rok venovali vyzbieraný výťažok?

Strana 6

Foto: M. Bagacka

ZO ŠPORTU

Triatlonisti, biatlonisti a lyžiari v našom meste žnú jeden úspech za druhým. Len tak ďalej!

Strana 13

BANSKÁ BYSTRICA CHCE VYCHOVÁVAŤ MLADÉ FUTBALOVÉ TALENTY

Vytváranie podmienok pre rozvoj a odborný rast talentovaných mladých futbalistov či organizácia športových podujatí na národnej a medzinárodnej úrovni. To sú hlavné ciele mesta pod Urpínom, ktorého zámerom je zmodernizovať existujúci futbalový areál v Radvani a vytvoriť Mestské mládežnícke centrum s kompletným zázemím a infraštruktúrou. Začiatok procesu verejného obstarávania na projektovú dokumentáciu značí, že futbalové centrum by mohlo privítať prvé derby už budúci rok.

Futbalový areál medzi Sládkovičovou ulicou a Podhájom tvoria v súčasnosti dve ihriská, ktoré využívajú na tréningy mládežnícke kluby z Bystrice a okolia. Po rekonštrukcii bude futbalové centrum spĺňať všetky kritériá a požiadavky kladené na odohratie futbalových stretnutí. Projekt počíta s vybudovaním umelého trávnik, tribúny pre 1000 divákov, verejného osvetlenia, šatní so zázemím a priestormi pre rozhodcov a delegované osoby. „Mestský mládežnícky štadión v Radvani bude prioritne slúžiť futbalovej mládeži. Využívať ho budú môcť za určitých, mestom stanovených podmienok futbalové kluby pôsobiace v Banskej Bystrici, ktoré o to

prejavia záujem. Chceme vytvoriť priestor, aby mladé talenty mali kde rozvíjať svoje nadanie,“ objasňuje prednosta MsÚ Martin Adamec.

Takto by mohol vyzeráť futbalový areál

POMÔČŤ BY MAL AJ SLOVENSKÝ FUTBALOVÝ ZVÄZ

Predpokladaný rozpočet na vytvorenie tréningového centra sa podľa spracovanej štúdie pohybuje vo výške cca 2 000 000 eur. „V mestskom rozpočte na rok 2018 máme vo Fonde minulých rokov vyčlenených 500 000 eur. O ďalšie financie sa uchádzame aj zo Slovenského futbalového zväzu, ktorý nám môže poskytnúť 500 000 eur na vybudovanie umelej trávnej plochy s rozmermi podľa požiadaviek SFZ a UEFA, aj s technickým vybavením,“ dopĺňa prednosta. Navýšenie finančných prostriedkov na realizáciu projektu by malo byť aj predmetom aprílového mestského zastupiteľstva. mar

ŠKODIA ĽUĎOM VYSIELAČE?

Začiatkom januára dostal primátor mesta Ján Nosko otvorený list od obyvateľky zo Sásovej. Žiadala v ňom o zaradenie regulácie vysielateľov mobilných operátorov do územného plánu mesta, nakoľko na najväčšom banskobystrickom sídlisku sa na jednom z obytných domov nachádza veľký vysielateľ. Aký je vplyv antén na naše zdravie?

Podľa viacerých slovenských i zahraničných zdrojov, ktoré obyvateľka uviedla v otvorenom liste, je takéto umiestnenie vysielateľa škodlivé a môže spôsobovať choroby u detí i dospelých. Témou sa zaoberali aj v Prešove, Žiline či Košiciach.

SITUÁCIU NECHCELA PODCENIŤ ANI BANSKOBYSTRICKÁ SAMOSPRÁVA

Primátor mesta preto zvolal stretnutie so zástupcami Útvary vedúceho hygienika rezortu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici a mobilných operátorov. Predmetom rokovania boli telekomunikačné stavby ako zdroje elektromagnetického žiarenia, ich umiestnenie a regulácia.

ZÁKONY V PROSPECH OBYVATEĽOV

Vychádzajúc zo záverov pracovného stretnutia bolo koncom januára do Kancelárie primátora doručené stanovisko od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva a Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (MDV SR). Uvádza sa v ňom, že požiadavky na ochranu verejného zdravia pred elektromagnetickým

žiarením v životnom prostredí upravuje zákon č. 355/2007 Z. z., a tiež vyhláška MZ SR č. 534/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí. Zákon zabezpečuje, aby boli vykonané všetky potrebné opatrenia, ktoré ochránia obyvateľov. Musia byť dodržané limitné hodnoty, a to meraním, ktoré vykoná odborne spôsobilá osoba. Zdroje musia byť pri navrhovaní i uskutočňovaní stavieb zabezpečené tak, aby nedošlo k prekročeniu hodnôt. Vyhláška vychádza z odporúčania Rady EÚ 1999/519/ES. Tá nadväzuje na odborné výstupy Medzinárodnej komisie ICNIRP (International Commission on Non-Ionising Radiation Protection), o ktorú sa opiera aj Svetová zdravotnícka organizácia. Vyhláška stanovuje hraničné hodnoty, ktoré v prípade ochrany zdravia obyvateľstva v životnom prostredí nesmú byť prekročené. Ochrana zdravia súčasnými expozičnými limitmi hodnotí aj uznávaná komisia SCENIHR (Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks). Tvorí súčasť štruktúry poradných orgánov Európskej komisie v oblasti ochrany spotrebiteľa, verejného zdravia a ži-

votného prostredia. Vo výslednej správe z roku 2015 (hodnotenie prebieha každých päť rokov) podrobne zvažila cca 700 nových vedeckých výsledkov publikovaných v recenzovaných časopisoch. Správa je rozsiahla, no je z nej zrejmé, že neboli preukázané zjavné škodlivé zdravotné účinky, ak expozícia ostáva pod úrovňami odporúčanými EÚ.

AKÝ JE ZÁVER?

Na základe uvedených skutočností sú súčasné expozičné limity podľa odporúčania ICNIPR považované za dostatočné pre ochranu zdravia. Vo veci schvaľovania telekomunikačných zariadení je príslušným orgánom verejného zdravotníctva MDV SR, ktoré má zriadený Útvar vedúceho hygienika rezortu. V kompetencii tohto útvaru je aj kontrola povinností prevádzkovateľov zdrojov elektromagnetického žiarenia a dodržiavanie vyhlášky ministerstva zdravotníctva. Pre kladné posúdenie každej telekomunikačnej stavby je nevyhnutné preukázanie splnenia stanovených limitných hodnôt. Z toho vyplýva, že žiadna telekomunikačná stavba nie je uvedená do prevádzky, ak nie sú splnené podmienky.

dmo

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

1 VYHLÁSENIE VOĽBY HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA

Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici uznesením č. 1000/2018 – MsZ dňa 25. januára 2018 v zmysle § 18a zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vyhlásilo voľby hlavného kontrolóra mesta na deň 24. apríla 2018. Písomnú prihlášku spolu s požadovanými dokladmi zašle kandidát poštou alebo osobne doručí v zalepenej obálke označenej: „Voľba hlavného kontrolóra – NEOTVÁRAŤ“ do 29. marca 2018 do 15:00 hod. na adresu: Mestský úrad, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica. Rozhodujúci je dátum doručenia písomnej prihlášky do podateľne MsÚ v Banskej Bystrici.

Náležitosti písomnej prihlášky:

- meno, priezvisko, titul, dátum narodenia, bydlisko, kontaktné údaje (e-mail, telefón),
- štruktúrovaný profesijný životopis,
- overenú fotokópiu dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní,
- výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- informáciu o tom, či ku dňu podania prihlášky kandidát podniká alebo vykonáva inú zárobkovú činnosť alebo je členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov práv-

nických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť,

- písomný súhlas so zverejnením osobných údajov podľa § 11 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov za účelom vykonania voľby hlavného kontrolóra.

Kvalifikačné predpoklady a podmienky pre výkon funkcie hlavného kontrolóra: ukončené minimálne úplné stredné vzdelanie. Poslednie náležitosti podaných písomných prihlášok kandidátov vykoná najneskôr do 12. apríla 2018 komisia určená mestským zastupiteľstvom, ktorá oznámi výsledok posudzovania písomných prihlášok kandidátom na funkciu hlavného kontrolóra a tých kandidátov, ktorí splnili podmienky vyhlásené týmto uznesením, pozve na zasadnutie mestského zastupiteľstva dňa 24. apríla 2018. Voľbu hlavného kontrolóra vykoná mestské zastupiteľstvo tajným hlasovaním v zmysle § 18a ods. 3 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Funkčné obdobie hlavného kontrolóra je šesť rokov. Nástup do práce je 1. mája 2018 na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej s mestom Banská Bystrica.

Oddelenie organizačné

2 DRŽÍME PALCE NAŠIM OLYMPIONIKOM

V meste pod Urpínom cítiť športového ducha počas celého roka. Banskobystričania majú záujem o letné i zimné športy a do rôznych pohybových aktivít sa zapájajú všetky vekové kategórie. Počas minulého roka sme v Banskej Bystrici intenzívne žili titulom Európske mesto športu a dobré meno mesta šírili malí i veľkí, rekreační i aktívni športovci. Veľká vďaka patrí aj našim olympionikom, na ktorých sme hrdí. Reprezentujú nás doma i v zahraničí, venujú sa výchove nových talentov a podieľajú sa na organizácii rôznych podujatí v meste. Ďakujeme im za dlhoročné úsilie a odhodlanie, ktoré

neustále vkladajú do tréningov či súťaží. Odmeňovanou za vynaloženú prácu je pre mnohých z nich účasť na olympijských hrách, ktoré sú najväčším športovým sviatkom a zanechávajú nezabudnuteľné spomienky. Na tie tohtoročné už naši najlepší odišli vo výbornej kondícii a plní odhodlania. Budeme ich sledovať, podporovať a veriť im. Želáme im veľa šťastia a úspechov. Sme si istí, že nás budú reprezentovať v tom najlepšom svetle. Milí olympionici, držíme Vám palce a tešíme sa na Vaš návrat. Sme predsa mesto olympijských víťazov.

dmo

Naši reprezentanti pred odchodom na olympijské hry

3 LETNÉ TERASY

Zdroj: vizualizácia archív MsÚ BB

Aj napriek tomu, že v meste ešte vládne zima, na letnú sezónu je potrebné pripraviť sa. Stále prevádzky reštauračného, kaviarenského, pohostinského a cukrárenského charakteru si už môžu začať podávať žiadosti o prenájom stavby/miestnej komunikácie k zriadeniu a prevádzkovaniu sezónneho vonkajšieho zariadenia (letnej terasy) v Pamiatkovej rezervácii mesta Banská Bystrica v zmysle Zásad zriaďovania a prevádzkovania SVOZ. Tohtoročná hlavná letná sezóna na umiestnenie terás bude v období od 1. apríla 2018 do 31. októbra 2018. Všetky potrebné dokumenty (žiadosť, zásady) na umiestnenie letnej terasy sú k dispozícii na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Tlačivá a žiadosti / Stavebný úrad.

Stavebný úrad

4 VEĽKONOČNÉ TRHY

Jar už klope na dvere a spolu s ňou aj veľkonočné sviatky. Pri tejto príležitosti sme pre Vás pripravili tradičné Veľkonočné trhy. Tento rok sa uskutočnia od 20. do 28. marca 2018 na Námestí SNP. Banskobystričania i návštevníci sa môžu tešiť na dobré jedlo, nápoje a širokú ponuku ľudovo-umeleckých výrobkov. Sortiment budú tvoriť predmety z kože, dreva či šúpolia, kraslice, maľované vajčká, korbáče, kvetinové ikebany a prútené výrobky. Nebudú chýbať ani domáce medovníky, pekárenské a cukrárenské výrobky, med, medovina, výrobky z včelieho vosku, cukrovinky a iné. Stánky s ľudovo-umeleckými predmetmi budú k dispozícii každý deň od 9:00 hod. do 19:00 hod. Pochútky ako langoše, trdelníky či chlebové posúchy si môžete kúpiť denne od 9:00 do 19:00 hod. Záujemcovia o predaj na trhu môžu poslať záväznú prihlášku do 9. marca 2017 na adresu: Mestský úrad, Odbor kultúry, športu a cestovného ruchu, Oddelenie kultúry, Československej armády 26, 97401 Banská Bystrica, alebo na: danka.snopkova@banskabystrica.sk, eva.chmelikova@banskabystrica.sk (podpísaná prihláška a prílohy). Všetky potrebné tlačivá nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk.

Oddelenie kultúry

NAJDISKUTOVANEJŠIA TÉMA: MESTO BUDE STÁŤ AUTOBUSOVÁ STANICA NAPOKON NULA EUR

Za posledné obdobie si mohol každý Banskobystričan prečítať mnoho príbehov o autobusovej stanici, poskladaných väčšinou z nepravdivých a zavádzajúcich informácií. Búrľivá diskusia sa rozprúdila na sociálnych sieťach i v médiách okamžite potom, ako vedenie mesta oznámilo, že autobusovú stanicu nakoniec neodkúpi. Kto zneužil pozitívne mienenú informáciu a postavil samosprávu do pozície nedôveryhodného partnera? Čitateľovi prinášame chronologický prehľad strategických rozhodnutí týkajúcich sa vstupnej brány do Banskej Bystrice. Možno v nich nájde odpovede na často diskutované otázky.

Počas prvého februárového dňa bol na autobusovej stanici čulý ruch a autobusy jazdili aj naďalej

Cesta k odstráneniu najväčšieho strašiaka mesta pod Urpínom nebola jednoduchá, keďže samospráva chátrajúci objekt ani pozemky pod ním nevlastnila. V závere roka 2014 sa stala spoločnosť Primum, s. r. o., vlastníkom takmer 30 000 metrov štvorcových pozemku za 3,5 milióna eur, spolu s projektom a platným územným rozhodnutím na stavbu obchodného centra a terminálu autobusovej stanice. Náklady na zbúranie najväčšieho banskobystrického strašiaka sa mali pohybovať vo výške 800 tisíc eur. Ak by mesto chcelo vybudovať autobusovú stanicu svojpomocne, len za „holú“ lúku by zaplatilo 4,3 milióna eur bez DPH.

PREČO SA MESTO ROZHODLO V ROKU 2015 ODKÚPIŤ DOPRAVNÚ ČASŤ AS?

Vedenie mesta sa okamžite po svojom nástupe chopilo príležitosti a s prípravami pre vydanie stavebného povolenia, v úlohe mediátora, iniciovalo sériu rokovaní s investorom a dopravnými spoločnosťami o tom, kto bude prevádzkovať novú autobusovú stanicu. Investorov zámer bol jasný a nemenný – prenajať autobusovú stanicu, pričom výška ročného nájmu sa pohybovala na úrovni 300 000 eur. K do-

hode nedošlo. Dokonca ani potom, čo dopravcovia navrhli, že sú ochotní stanicu odkúpiť. Rokovania sa zasekli a následne skončili. „Ak by sme v roku 2015 do projektu nevstúpili a nepodpísali s investorom zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, strašiak by pravdepodobne strašil Banskobystričanov naďalej. Rozhodnutie odkúpiť dopravnú časť autobusovej stanice za 3,8 mil. eur s DPH podporila aj väčšina poslancov mestského zastupiteľstva. Podarilo sa nám dokonca vyrokovať zväčšenie dopravného terminálu, ktorý tvorí 42 percent celého objektu, ako aj kvalitnejšie vybavenie za nezmenenú cenu,“ pripomína primátor Ján Nosko. Zámerom samosprávy bolo následne po odkúpení dopravnej časti AS rokovať o jej prevádzkovaní formou nájmovej zmluvy s potenciálnym dopravcom.

MESTO NAKONIEC AUTOBUSOVÚ STANICU NEODKÚPI

Napriek tomu, že termíny otvorenia sa posúvali pre počiatočné technické problémy či zmenu generálneho dodávateľa stavby, obyvatelia sa po viac ako tridsiatich rokoch dočkali. Dňa 21. septembra 2017 sa autobusová stanica Terminal Shopping Center slávnostne otvorila v testovacej prevádzke zabezpečenej Dopravným podnikom mesta Banská Bystrica. „Už od tohto momentu sme intenzívne rokovali s investorom o konečnej podobe kúpnej zmluvy. Na našom minuloročnom stretnutí v Brne, dňa 25. októbra 2017, však spoločnosť Primum odmietla akceptovať podmienku, na ktorej sme sa dohodli ešte v decembri 2015 pri podpisovaní zmluvy o budúcej kúpnej zmluve. Naša kľúčová podmienka spočívala v tom, že mesto ako budúci vlastník AS bude mať v otázkach súvisiacich s vlastníctvom, prevádzkou a údržbou celého objektu rovnocenné postavenie s rovnakými rozhodovacími právami ako investor,“ vysvetľuje primátor Ján Nosko. Investorove podmienky, že by mal ako vlastník väčšej časti objektu pri rozhodovaní o otázkach prevádzky a údržby dva hlasy a mesto iba jeden, boli pre vedenie mesta neakceptovateľné. Znamenalo by to, že samospráva by mohla byť kedykoľvek prehlasovaná a hoci kedy v budúcnosti by sa musela podieľať na opravách a údržbe celého objektu a spoločných priestorov (nielen dopravnej časti AS) sumou, ktorú by si odhlasoval vlastník s rozhodujúcim postavením. Mestský rozpočet by sa tým zaťažil na dlhé roky rôznymi opravami objektu, s ktorými nemá AS nič spoločné. „Narábame s verejnými zdrojmi a vždy bolo našim

cieľom správať sa hospodárne a efektívne. S takýmto modelom sme v žiadnom prípade nemohli súhlasiť,” doplní Nosko. Keď ani opakované rokovania nevedli k dohode, investor v decembri 2017 oznámil mestu, že ďalšie prevádzkovanie autobusovej stanice si chce riešiť vo vlastnej réžii uzavretím nájomnej zmluvy priamo s prevádzkovateľom disponujúcim potrebnými licenciami.

komunikovali s oboma stranami. Preto sme od začiatku deklarovali, že rokovania medzi investorom a budúcim prevádzkovateľom autobusovej stanice smerujú k dohode,” hovorí Ján Nosko. Primátor následne v závere januára 2018 oznámil verejnosti, že úver vo výške 3,8 mil. eur mesto čerpať nemusí. „Zdôrazňujem, že možnosti odkúpiť autobusovú stanicu by sme sa nevzdali, ak by boli dohody týkajúce sa rovnocenného vzťahu z roku

vestora, a teda v žiadnom prípade nešlo o jeho oklamanie, ako to niektorí tvrdia na sociálnych sieťach.

TURBULENTNÉ ROKOVANIA

Obchodné rokovania medzi partnermi bývajú turbulentné a vyhlásenia spoločnosti Primum, s. r. o., o možnom uzavretí stanice celú situáciu v piatok, 26. januára 2018, tesne pred podpisom nájomnej zmluvy vyhrtili. „Rokovania o nájomnej zmluve neboli jednoduché a vyžadovali si určitý čas, ktorý mohla verejnosť vnímať ako veľmi dlhý. Vytváralo to priestor na vznik rôznych dohadov a neprávôd,” hovorí investor AS Ivan Hlaváček. Samospráva vynaložila nemalé úsilie na to, aby sa Banská Bystrica mohla po rokoch pochváliť čistou a kultúrnou vstupnou bránou do mesta. Vedenie mesta preto nikdy nepripustilo fakt, že najmodernejší autobusový terminál na Slovensku sa k prvému februárovému dňu uzavrie. „Celý proces sprevádzal obrovský tlak. Nieкто túto situáciu využil aj na spustenie búrlivej mediálnej kampane. Výlepom falošných letákov po meste zatiahol do situácie aj všetkých Banskobystričanov. S cieľom manipulovať verejnou mienkou a vyvolať úmyselne zavádzajúcu diskusiu nieкто zneužil autobusovú stanicu na svoju predvolebnú kampan,” tvrdí Ján Nosko.

O PREVÁDZKU AS SA POSTARÁ DOPRAVNÝ PODNIK MESTA

Rokovania spoločnosti Primum, s. r. o., s prevádzkovateľom autobusovej stanice, za účasti mesta, dopadli nakoniec úspešne. Napriek obrovskému mediálnemu tlaku došlo v Brne dňa 30. januára 2018 k uzavretiu dlhodobej nájomnej zmluvy na desať rokov medzi investorom a Dopravným podnikom mesta Banská Bystrica, a. s. „Rokovania boli dlhé a náročné, pretože sa kreovala nová zmluva na desať rokov za zložitých podmienok. Tie spočívajú v tom, že ide o jedinečný projekt kombinácie obchodného centra a autobusovej stanice. Celkové náklady na autobusovú stanicu sa mesačne pohybujú vo výške 35 000 až 40 000 eur. Prevádzka AS má svoju ekonomiku a bude financovaná z príjmov od dopravcov. Mesto nebude v žiadnom prípade nič doplácať a nebude sa navyšovať ani cena cestovného, ako to odznieva na sociálnych sieťach. Cenník cestovného pre verejnosť nemá absolútne nič spoločné s cenníkom poplatkov pre dopravcov,” objasňuje riaditeľ DPMBB Miroslav Snopko. Na autobusovej stanici plynú dni tak, ako predtým. S tým rozdielom, že v meste pod Urpínom už cestujúcich nevíta stará zrúcanina, ale moderná a čistá vstupná brána. Faktom ostáva, že Banskú Bystricu bude stáť autobusová stanica napokon nula eur. Preto z úveru, ktorý mala samospráva schválený mestským zastupiteľstvom na kúpu AS nečerpala a ani čerpať nebude.

mar

Foto: D. Fazelková

DOŠLO K VZÁJOMNEJ DOHODE

Spoločnosť Primum už v procese rokovaní s potenciálnymi prevádzkovateľmi AS ubezpečila mesto, že prevádzku AS zabezpečí na základe dlhodobého prenájmu so skúseným dopravcom. V decembri 2017 po vzájomnej dohode s investorom mesto súhlasilo s ukončením zmluvy o budúcej kúpnej zmluve dohodou k 31. januáru 2018 bez akýchkoľvek sankcií na jednej či druhej strane. Zároveň dala samospráva spoločnosti Primum súhlas na uzavretie krátkodobej nájomnej zmluvy na prevádzkovanie AS priamo s Dopravným podnikom mesta od 1. januára 2018 do 31. januára 2018. Toto obdobie bolo podľa názoru oboch zmluvných strán dostatočné na to, aby investor dokázal uzavrieť dlhodobú nájomnú zmluvu s budúcim prevádzkovateľom AS. „Po celý čas sme

Po dlhej a náročnej ceste je strašiak mesta už minulosťou

Foto: archív MŠÚ BB

Obyvateľov i návštevníkov už víta nová vstupná brána, za ktorú sa nemusíme hanbiť

Foto: archív MŠÚ BB

2015 dodržané, a ak by sme od investora nemali jednoznačný prísľub, že prevádzka dopravnej časti AS bude v plnej miere zabezpečená.” Vedenie mesta opakuje, že táto iniciatíva vyšla od in-

NÁZORY POSLANCOV

Milí Banskobystričania, veríme, že počas troch rokov ste si urobili obraz o činnosti zástupcov, ktorých ste si zvolili do mestského zastupiteľstva. V Radničných novinách sa podľa abecedného poradia mohlo predstaviť všetkých 31 poslankýň a poslancov. Ich odpovede si môžete prečítať v starších vydaniach, ktoré nájdete na stránke www.banskabystrica.sk. Vo februárovom čísle uzavrieme druhé kolo poslaneckých otázok a vzhľadom na to, že rok 2018 je volebný, rubrika bude dočasne pozastavená. V tomto vydaní nám preto odpovedali poslední traja poslanci Tomáš Štrba, Ladislav Topoľský a Martin Turčan, ktorí sa vyjadrili k téme: Banská Bystrica patrí k samosprávam, ktoré dbajú na rozvoj sociálnej oblasti v meste. Podporujeme aj činnosť komunitných centier, čoho dôkazom je aj odovzdanie výťažku z tohtoročného plesu. Ako vnímate komunitný rozvoj a činnosť komunitných centier v Banskej Bystrici? Máte prehľad o tom, ako funguje vzťah samosprávy a komunitných centier v iných slovenských mestách?

MARTIN TURČAN

Komunita aktívnych obyvateľov, ktorí radi participujú na spríjemnení svojho okolia a nášho mesta sa z roka na rok rozrastá. Je to úplne iná doba ako kedysi, keď som ako poslanec začínal a nebolo sa s kým spojiť a zorganizovať aktivitu pre ľudí na našom sídlisku. Komunitné centrá, ktoré máme a financujeme, napomáhajú týmto aktívnym obyvateľom a ponúkajú im priestor na svoj rozvoj. Teší ma táto vzájomná spolupráca a to, že sme si rokmi vybudovali príjemnú dôveru v celom tomto reťazci – Bystričan, občianska rada, výbor mestskej časti a komunitné centrá. Vždy je samozrejme na čom pracovať, ale cítim veľký progres z roka na rok, čo sa odzrkadľuje aj v centre našich sídlisk. Oporu akčným občanom budujeme aj cez participatívny rozpočet, cez ktorý ponúkame zaujímavé financie na realizáciu nápadov od detí až po seniorov. Banská Bystrica je príkladom pre mnohé samosprávy na Slovensku, a to hlavne vďaka chuti obyvateľov zapájať sa a pracovať v komunite, v ktorej žijú. Bez nich by to nešlo a najmä nemalo zmysel, a preto im ďakujem.

TOMÁŠ ŠTRBA

Veľkou devízou Banskej Bystrice sú ľudia, ktorí sa aktívne angažujú vo verejnom priestore. Komunitné centrá (ďalej len KC) sú strediskom, príležitosťou, kde sa môže rozvíjať život na sídliskách. Treba mať na pamäti, že KC nie je iba miesto, ale sú to predovšetkým ľudia, ktorí pracujú s komunitou. Mesto predstavilo svoj vzťah a postoj ku KC v materiáli Transformácia KC. Tento, našťastie, po kritike nebol predložený do mestského zastupiteľstva, pretože by vo svojich dôsledkoch mohol znamenať aj koniec KC. Spôsob jeho tvorby a komunikácie odbornej verejnosti mal nedostatky. Tie sa prejavili napr. v tom, že bez koordinátorov platných mestom by si KC neporadili. To, že mesto dalo výťažok z plesu KC ešte neznamená, že má jasno v tom, ako ich činnosť rozvíjať a podporovať. Klub poslancov BBA za účasti odborníkov na komunitný život zorganizoval diskusiu o KC, ktorá bola veľmi plodná a verím, že bude na jar štartom k takej transformácii, ktorá bude dobrá aj pre občanov mesta.

LADISLAV TOPOĽSKÝ

S potešením prijímam súčasné povedomie občanov mesta, ktoré sa prejavuje vo zvýšenom záujme o veci verejné. Mnohí z nich nevedú len diskusie, ale aj aktívne tvoria a prispievajú k angažovanému životu v meste. Vyrástli osobnosti medzi dobrovoľníkmi a tvorcami spoločných občianskych aktivít. Nezastupiteľné miesto majú komunitné centrá, ktoré sú miestami, kde sa tvorí život pre občanov. Obidve komunitné centrá v Sásovej a na Fončorde vyvíjajú veľké množstvo aktivít pre deti, mladistvých, až po seniorov. Je chvályhodné, že mesto im poskytlo priestory a zdroje na prevádzku, ale súčasné návrhy, aby si centrá samostatne zarábali na svoju činnosť, odporujú podstate demokracie, ktorá nie je zameraná na biznis, ale na vôľu a záujmy občanov. Ideálne by bolo, aby každá mestská časť mala svoje centrum a mesto by ich podporovalo.

KOMUNITNÝ ROZVOJ JE PRE NÁS DÔLEŽITÝ

Komunitné centrá vytvárajú, udržiavajú a zveľaďujú podmienky pre jednotlivé skupiny ľudí. Predstavujú verejne prístupný priestor na participáciu obyvateľov a realizáciu aktivít podľa potrieb danej komunity.

Obyvatelia v nich aktívne trávia svoj voľný čas, ale aj riešia problémy. Cieľom týchto centier je prehĺbovanie sociálnych vzťahov, vytvorenie bezpečného, no otvoreného priestoru pre obyvateľov či rozvíjanie nových programov, ktoré sú zamerané práve na posilnenie komunity. Tento rozvoj sa deje samostatne na občianskej úrovni, z iniciatívy mimovládnych organizácií alebo za pomoci dobrovoľníkov a mesta. Banskobystrická samospráva sa usiluje podporovať aktivity komunitných centier, a to napríklad prostredníctvom participatívneho rozpočtu či občianskych rád.

ZÁCHYTNÝ BOD PRE ĽUDÍ

Činnosť komunitných centier nemá prioritne charitatívny zámer. Tendenciou však je, aby sa aj pre ohrozené skupiny obyvateľov vytváral priestor na sebarealizáciu. Mesto Banská Bystrica má záujem podporovať komunitný rozvoj a zapájať ľudí do diania. Vedenie mesta sa stretáva so zástupcami komunitných centier

Výťažok si prevzali zástupkyne jednotlivých centier osobne

a rôznymi formami podporuje ich činnosť i podujatia, ktoré organizujú.

ROZHODLI SME SA AJ PRE FINANČNÚ PODPORU

Pred dvoma rokmi mesto obnovilo zabudnutú tradíciu a do portfólia svojich podujatí opäť zaradilo Ples mesta. Je to slávnostné a jedinečné podujatie, ktoré má charitatívny rozmer. Ani tento rok nebolo len o zábave. Podarilo sa nám vyzbierať sumu vo výške 2760 eur, ktorú sme venovali na podporu rozvoja existujúcich i novovznikajúcich komunitných centier. Ďakujeme všetkým hosťom. Tieto financie sme rozdelili medzi Materské centrum Podlavice, Komunitné centrum Fončorda a Komunitné centrum Sásová. Viac o ich činnosti nájdete každý mesiac aj v Radničných novinách alebo na sociálnych sieťach. Zapojte sa aj Vy do komunitného života v našom meste.

dmo

TAK SA NA TO POZRIME KOMPLEXNE

Januárové zasadnutie mestského zastupiteľstva bolo spojené s témou financovania škôl a školských zariadení fungujúcich v Banskej Bystrici. Napriek tomu, že mesto rozdeľovaním finančných prostriedkov medzi štátne, súkromné a cirkevné školy zákon dodržiava, viacerí zriaďovatelia súkromných zariadení a rodičia detí, ktoré ich navštevujú, sa každoročne búria. Problematika rozdielnej výšky príspevku na jedného žiaka prilákala do Veľkej siene mestského úradu, 25. januára 2018, početné publikum a vyvolala dlhú diskusiu.

88 PERCENT VS. 100 PERCENT

Súkromní zriaďovatelia žiadajú vyrovnané financovanie každý rok. Samospráva nesúhlasí. Vychádza totiž zo skutočných nákladov potrebných na prevádzku škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, do ktorých chodí väčšina detí. Mestské školy, v porovnaní so súkromnými, nie sú na rovnakej štartovacej čiare, pretože podmienky, ktoré im ukladá zákon, sú odlišné. „V prípade, že by sme predložili návrh VZN s vyrovnaným 100-percentným príspevkom pre všetkých, diskriminovali by sme 7600 detí, ktoré navštevujú mestské materské a základné školy,“ hovorí prednosta MsÚ Martin Adamec.

lohu ako tie súkromné (napr. ZŠ J. G. Tajovského na Gaštanovej ulici má cca 9 000 metrov štvorcových, pričom ide rozlohou o priemernú školu). Niektorí

ných škôl si môžu vybrať koho prijímú, a keď naplnia svoje stavy, žiadneho ďalšieho záujemcu nezoberú. Mesto musí prihliadať aj na sociálny rozmer a vytvoriť podmienky pre všetkých. Je našou povinnosťou poskytnúť bezplatné vzdelávanie na úrovni základných škôl všetkým žiakom bez rozdielu,“ porovnáva Adamec. Faktom ostáva aj to, že štátny normatív na žiaka sa u niektorých súkromných zriaďovateľov pohybuje od 1800 eur až do 2100 eur. Priemerný normatív v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je 1632 eur. To, že súkromník dostane vyšší normatív na žiaka je dôsledok toho, že si žiakov vyberá a ich počet umelo drží na nižšom počte. Naopak, školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta musia poskytnúť vzdelanie každému bez rozdielu. Napriek odlišným normatívom, ktoré určuje štát, nie je preukázaný rozdiel v kvalite vzdelávacieho procesu.

V mnohých školách sú problémom práve školské jedálne

Foto: archív ZŠ J. G. Tajovského

NÁKLADY NA PREVÁDZKU

ŠKOLSKÝCH JEDÁLŇÍ A VÝDAJNÍ

Problematika výšky príspevku úzko súvisí aj s financovaním školských jedální. Z neštátnych škôl má vlastnú jedáleň iba cirkevná Základná škola Štefana Moyses. Ostatné súkromné subjekty si zabezpečujú školské stravovanie len dodávateľským spôsobom vo výdajniach. „Náklady na prevádzkovanie školskej jedálne a školskej výdajne sú diametrálne odlišné. Zariadenia so školskými jedálňami (kuchyňa, výdajňa, personál) majú podstatne vyššie náklady na mzdy a prevádzku ako tie, ktoré majú iba výdajňu. Preto sme akceptovali požiadavku cirkevnej Základnej školy Štefana Moyses, ktorá ako jediná z neštátnych škôl má vlastnú školskú jedáleň. Príspevok sme dorovnali do výšky sto percent tak ako majú školy v našej zriaďovateľskej pôsobnosti,“ dopĺňa Adamec.

Takto vyzerá jedna z tried v ZŠ J. G. Tajovského

Foto: archív ZŠ J. G. Tajovského

VIAC AKO 18 MILIÓNOV EUR DO ŠKOLSTVA LEN V ROKU 2018

Samospráva deklaruje, že do školstva investuje podstatnú sumu finančných prostriedkov. Len v roku 2018 počítala mestský rozpočet s financiami vo výške 18,3 mil. eur, o. i. aj na údržbu budov MŠ a ZŠ, obnovu školských jedální

súkromníci fungujú, resp. fungovali, v priestoroch o veľkosti cca 2000 metrov štvorcových. Súkromný zriaďovateľ, ktorý je v nájme, má určite nižšie náklady na prevádzku ako mesto v prípade svojich školských objektov,“ objasňuje Adamec.

ni a ich vybavenia či rekonštrukciu športových areálov základných škôl, ktoré sú dostupné pre všetky deti v meste. Vedeniu mesta prekáža, že táto téma sa otvára vždy tesne pred mestským zastupiteľstvom a vyvoláva zbytočné emócie verejnosti bez toho, aby sa uviedli racionálne a pravdivé fakty, o ktorých sa mohlo diskutovať v predstihu. Celá téma návrhu VZN o školstve nie je otázkou „rovnakých žalúdkov“, ale jej hlavný zmysel je v tom, aby financie všetkých obyvateľov boli zo strany samosprávy prerozdelené spravodlivo, s prihliadnutím na sociálny rozmer mesta, a to všetko prísne v súlade s platnými zákonmi. „Preto po prerátaní skutočných nákladov na prevádzku našich zariadení sme toho názoru, že príspevok vo výške 88 percent je pre súkromné školy dostatočný a súkromnému zriaďovateľovi musí na prevádzku stačiť. V príspevku je už zohľadnená aj valorizácia miezd na rok 2018, ako aj zvýšené výdavky na energie,“ dodáva na záver prednosta MsÚ Martin Adamec. mar

S VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍM PROCESOM MESTO NEPODNIKÁ

NÁROČNÁ PREVÁDZKA VEĽKÝCH ŠKOLSKÝCH BUDOV

Najväčším rozdielom je stav školských zariadení. Súkromné subjekty fungujú prevažne v prenajatých, z hľadiska ich potrieb v optimalizovaných a na mieru šitých priestoroch a nemajú finančné náklady spojené s vlastníctvom nehnuteľností (opravy, údržba, revízie). Mesto sa musí o svoje energeticky náročné budovy vrátane jedálenských prevádzok starať, preto má v porovnaní s tými súkromnými oveľa vyššie výdavky na prevádzku či opravy zdedených veľkých zastaraných školských objektov. „Mestské školy sú obrovské a majú oveľa väčšiu roz-

Pre zaujímavosť, na území Banskej Bystrice sa spomedzi všetkých miest na Slovensku nachádza najviac neštátnych školských zariadení. Na rozdiel od súkromníkov, mestské základné školy nemajú možnosť vyberať poplatky. V prípade súkromných zriaďovateľov ZŠ sa školné pohybuje vo výške minimálne 50 eur mesačne. Na úrovni mestských materských škôl ide mesačne o poplatok vo výške 14 eur na dieťa. Podľa dostupných informácií súkromní zriaďovatelia MŠ vyberajú v priemere sumu 200 eur. „Pýtam sa, môže si každý rodič dovoliť umiestniť svoje dieťa do súkromného zariadenia? Zriaďovatelia súkrom-

PRVÝ GENERÁL

Prezident Slovenskej republiky vymenoval v januári plukovníka Ivana Čierneho do hodnosti brigádnym generálom vo výslužbe. Ivan Čierny je bývalý dlhoročný reprezentant Československa a Slovenska v atletike. Jedenásť rokov bol veliteľ Dukly BB a je vôbec prvým brigádnym generálom z radov športovcov. Pre naše mesto je to česť a na takéto osobnosti sme právom hrdí. Primátor mesta Ján Nosko pri tejto príležitosti pozval brigádného generála aj s manželkou na priateľské posedenie, ktoré sa uskutočnilo v priestoroch mestského úradu. V apríli oslávi tento výnimočný človek osemdesiate narodeniny. Má za sebou mnoho skúseností a zážitkov. Gratulujeme mu a želáme ešte mnoho životných úspechov. Je pre nás ctou, že jeho meno pribudlo do Pamätnej knihy mesta.

dmo

Foto: MešU BB

ĽUDIA S VEĽKÝM SRDCOM

Centrum dobrovoľníctva v Banskej Bystrici zastrešuje tému dobrovoľníctva v našom meste a v kraji vo viacerých oblastiach. Sleduje trendy, podieľa sa na výskumoch, školí a podporuje organizácie, ktoré dobrovoľníkov potrebujú, propaguje dobrovoľníctvo, no najmä vytvára a koordinuje šesť vlastných dlhodobých dobrovoľníckych programov.

Môj svet je tvoj, Spojivko, Opri sa o mňa, Dobrovoľníci v univerzitnej knižnici, Čítankovo či doučovací program Hlavičky. Každý z programov je jedinečný a zastrešuje inú tému. Naši dobrovoľníci z vlastnej vôle a potreby pomôcť iným sa minimálne šesť mesiacov, týždeň čo týždeň, bez nároku na mzdu venujú tým, ktorí pomoc potrebujú. Či už sú to deti z nízkooprah, kde im mladé dobrovoľníčky chodia pomáhať s úlohami a svojím osobným príkladom ich motivujú, že ešte stále je nádej žiť inak a hlavne že sa to dá! Máme aj dobrovoľníkov z radov se-

niorov, ktorí chodia doučovať vybrané dieťa do školy alebo takých, čo čítajú v škôlkach obľúbené rozprávky. Sú dobrovoľníci, o ktorých sa dá oprieť a byť nezištným kamarátom a dokonca aj takí, ktorí pomáhajú a sú asistentom deťom s hendicapom. Počas roka 2017 tak približne 70 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok spolu venovalo viac ako 368 hodín pozornosti a nezištnej pomoci. A za to im za všetkých veľmi ďakujeme! Viac o aktivitách Centra dobrovoľníctva nájdete na www.centrumdobrovolnictva.sk.

Centrum dobrovoľníctva

ZAÚJÍMA VÁS VEDA A TECHNIKA?

Centrum techniky v Základnej škole J. G. Tajovského v Banskej Bystrici otvorilo v januári svoje moderné priestory 120 účastníkom medzinárodnej súťaže FIRST LEGO league. Dvanásť tímov mladých nadšencov pre vedu a technológiu si prišlo zmerať a obohatiť vedomosti a zručnosti v oblasti robotiky, techniky, kybernetiky či programovania hravou formou.

Amatérski vedci a konštruktéri zo základných a stredných škôl v regióne sa tento rok popasovali s úlohami na tému Hydro Dynamics, teda ako vodu nájsť, prepravovať, používať a zlikvidovať. Súťaž pozostávala zo štyroch rovnocenne hodnotených častí – Robot Design, tímová práca, prezentácia výskumného projektu a Robot Game. Víťazný tím z jednotlivých regionálnych kôl postupuje na celosvetové finále v poľskom Lodži.

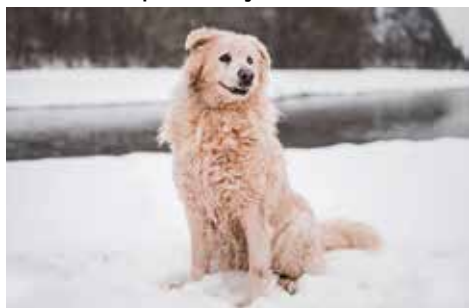

Regionálne kolo FIRST LEGO league

Foto: archív ZŠ J. G. Tajovského

HĽADÁM DOMOV

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Čuvix

Pohlavie: pes

Výška: 65 cm

Narodený: 11/2012

Povaha: Čuvix k nám prišiel s prerastenými nechtami a v zlom stave. Pomaličky ho dávame do poriadku a krmíme kvalitnou stravou. Zadné nôžky neposlúchajú až tak dobre, ako by mohli, no jeho stav sa zlepšuje, a preto začíname hľadať domov. Hľadáme rodinku, ktorá túži po bielom obláčiku. Čuvix bude vďačný psík, je veľmi kontaktný a miluje hladkanie a škrabkanie. Možno to nie je výstavný čuvač, ako z reklamy, no srdiečko má veľké rovnako a miesta pre nového ľudského spoločníka hromadu. Ak chcete vidieť viac psíkov či pomôcť, môžete sa informovať na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 96001 Zvolen. Presné informácie o formách vitanej pomoci nájdete aj na webovej stránke www.kszv.sk.

ORGANIZÁTOROV SPÁJAJÚ ROVNAKÉ CIELE

Svojimi aktivitami chce ZŠ J. G. Tajovského a AMAVED klub 937 nadchnúť deti a mládež pre vedu, technológiu, kreativitu pri riešení komplexných úloh, technické myslenie i tímovú prácu. To všetko má nesmierny význam z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie či povolania. Základná škola venuje technickému vzdelávaniu žiakov mimoriadnu pozornosť. Technické myslenie a zvládnutie zložitejších pracovných činností, technológií a pracovných návykov u žiakov zabezpečuje nielen zaujímavým študijným programom, ale aj podmienkami, v ktorých sa vzdelávanie realizuje. Unikátne centrum techniky CETECH poskytuje možnosť vyskúšať si najmodernejšie technológie súčasnej doby, s ktorými môžu žiaci pracovať. Mnoho technických zariadení im pomáha nahliadnúť

do moderného sveta práce. Motiváciou pre žiakov sú zaujímavé exkurzie či súťaže.

FILOZOFIA TECHNICKÉHO VZDELÁVANIA VZBUDILA POZORNOSŤ

A to u odbornej i neodbornej verejnosti na Slovensku. Svedčia o tom návštevy CETECH-u a prezentácie riaditeľa školy v oblasti technického vzdelávania, podpory duálneho vzdelávania a kariérového poradenstva v základnej škole pre školský i priemyselný sektor. CETECH už navštívilo viac ako 500 žiakov a študentov z celého Slovenska, mnohí učitelia, riaditelia základných i stredných škôl, zástupcovia firiem, zväzov a výrobných spoločností. Teší nás, že partnermi a podporovateľmi technického vzdelávania v našej škole sa stali aj Zväz automobilového priemyslu SR, Steffe BB, Kia Motors Slovakia a TWD Banská Bystrica.

Milan Pápay, riaditeľ ZŠ J. G. Tajovského

NECHÝBALI SME NA ITF SLOVAKIATOUR

Mesto Banská Bystrica sa v januári zúčastnilo na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu ITF SlovakiaTour v Bratislave. Na ploche 17 000 m² sa predstavilo cca 347 vystavovateľov zo 17 krajín sveta. Veľtrh počas týchto dní navštívilo cca 10 000 návštevníkov. Banská Bystrica vystavovala v stánku Oblastnej organizácie cestovného ruchu Stredné Slovensko, nakoľko je jej členom. Návštevníci si v našom stánku

mohli pochutnať na lokálnych produktoch ako je „slovenský parmezán“ z mliečnej farmy Braunvieh či pivo Baran. Zároveň sa dozvedeli novinky o E-bike regióne, mohli sa zapojiť do súťaže alebo získať zľavové kupóny do vybraných wellness zariadení v regióne. Záujem bol aj o nové produkty banskobystrickú pivnú cestu, fakultatívne výlety, židovské pamiatky a pútnické cesty. Zaznamenali sme zvýšený zá-

Ukážky z prezentačného stánku mesta

ujem o architektka Ladislava Hudeca, ktorý sa preslávil stavbou prvej výškovej budovy v Šanghaji. Park Hotel s 22. poschodiami bol dlhé desaťročia aj najvyššou budovou Ázie. Skúsenosti z veľtrhov nám ukazujú, že turisti už nejavia len záujem o pamiatky a možnosti relaxu v meste. Najmä mladých ľudí lákajú viacdnové podujatia medzinárodného charakteru (SIAF, Outbreak Europe, United jazz festival, Streetfood

festival, Visegrad cup, vianočné trhy a pod.) Aj z finančného hľadiska, kde daň z prenocovania tvorí dôležitú časť príjmu mesta, je pre nás prioritou zvýšiť atraktivitu mesta a viacdňových pobytov pre turistov. Považujeme za výhodné vystavovať spolu s regiónom, nakoľko otázky súvisiace s mestom sa s ním vždy spájajú.

Oddelenie cestovného ruchu

BOJUJEME PROTI ZELENÉMU ZÁKALU!

Zrak je zmysel, prostredníctvom ktorého človek získava približne 90 percent informácií z okolitého sveta. Glaukóm je skupina ochorení oka, ktoré sú spojené s poškodením zrakového nervu, zhoršeným periférnym videním a pri jeho neskorom zistení či nedostatočnej liečbe môže viesť až k slepote. Výskyt glaukómu v našej populácii dospelých nad 40 rokov predstavuje asi dve percentá. Nie je však ojedinelý ani u novorodencov a detí. Väčšinou ide o pomaly postupujúce ochorenie bez výraznejších príznakov a u väčšiny pacientov je spojené so zvýšeným vnútroočným tlakom, ktorý pacient vôbec nemusí vnímať.

NIKEDY SÚ PRÍZNAKY NENÁPADNÉ

Môžu sa prejavovať miernymi bolesťami hlavy, pobolieváním či únavou očí alebo bolesťou „za očami“. Takéto príznaky nemusia byť pre pacienta alarmujúce a môže ich pripisovať únave, nadmernej pracovnej záťaži, nedostatku spánku a pod. Existuje však aj akútna forma glaukómu, ktorá privedie pacienta k lekárovi s bolesťou hlavy, bolesťou očí, začervenaním jedného alebo oboch očí a poklesom videnia.

AKÉ SÚ RIZIKOVÉ FAKTORY PRE VZNIK GLAUKÓMU?

Patria medzi ne vek nad 40 rokov, výskyt glaukómu v rodine, krátkozrakosť nad štyri dioptrie, ďalekozrakosť, ochorenie ciev, migréna, poranenie oka či časté zápaly očí. Nie každý pacient, u ktorého bol nameraný zvýšený vnútroočný tlak, musí mať glaukóm. Toto ochorenie sa nedá vyliečiť úplne, avšak pomocou liečby sa spomalí jeho progresia. Jedinou stratégiou ako predísť následkom, ktoré zelený zákal spôsobuje, je včasná prevencia, pravidelné návštevy očnému lekárovi, včasné odhalenie ochorenia a včasná liečba.

SVETOVÝ TÝŽDEŇ GLAUKÓMU 2018

Mesto Banská Bystrica, Lions klub Banská Bystrica, Glaukóm o.z., Očná klinika FN sP F. D. Rosevelta, Surveye s.r.o. a Slovenská glaukómová spoločnosť pre Vás v rámci tohto týždňa pripravili hneď niekoľko aktivít. Dňa 12. marca 2018 Vám v ESC Banská Bystrica bezplatne zmeriam vnútroočný tlak od 9:00 do 16:00 hod., krvný tlak a hladinu cukru v krvi. Následne 14. marca 2018 urobíme prednášku o zelenom zákalu na Katolíckom gymnáziu Štefana Moysesu v Banskej Bystrici a naše aktivity vyvrcholia tzv. „Behom v tme“ na štadióne na Štiavnickách od 15:00 hod. Urobte niečo pre seba a svojich blízkych a zapojte sa minimálne do jednej z aktivít.

Mária Praženicová, II. Očná klinika SZU

Vtáčí spev v Banskej Bystrici

Tento projekt sa uskutočnil vďaka podpore Kancelárie ľudského Zdravého regiónu a obce na projekty JAR Funding Banská Bystrica 2017.

Chcete sa dozvedieť viac ako rozpoznávať vtákov podľa hlasu ako ich pozorovať a prikrmovať v zime?

Priďte na prednášku Imricha Kováča

- 1. marca 2018 (štvrtok) o 16,30 hod. do Komunitného centra Sásová, Tatranská 10, budova bývalej ZŠ, vchod vľavo zozadu
- 17. marca 2018 (sobota) o 15,00 hod. do Divadla z Pasaže, Lazovna 21

SÚŤAŽ

V januárovom vydaní Radničných novín sme Vám dali opäť možnosť súťažiť o zľavové kupóny. Ďakujeme, že ste počas roka sledovali, čo sa v meste podarilo, ale aj to, čomu sa chce samospráva venovať v roku 2018. Tentokrát sa šťastie usmialo na pani **Ivetu Antalovovú**, ktorej srdečne gratulujeme. V extra súťaži sme sa pýtali, kedy sa stala obec Majer mestskou časťou Bystrice? Správna odpoveď: v roku 1966. Knihu Majer od nás vyhráva pán **Andrej Chmelík**. Blahoželáme. Nová súťažná otázka znie: **Komu bol venovaný tohtoročný výťažok z charitatívneho Plesu mesta?** Svoje odpovede posielajte do **2. marca 2018** na adresu Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

POČULI STE UŽ O POVEC TY?

V januári odštartoval Marek Polomský už druhú sériu svojej talkshow Povec Ty, a to hneď s niekoľkými zmenami! Obyčajný chlapec z obyčajných pomerov – ako o sebe s obľubou hovorí, totiž posunul svoj jedinečný projekt z Centra nezávislej kultúry do Štátnej opery.

V tomto banskobystrickom kultúrnom stánku zažili program podobného formátu po prvý raz. Návštevníci si mohli odniesť príjemné pocity, inšpiráciu a chuť pracovať na sebe a na tom, čo milujú. „Ak zlepšíme náladu, inšpirujeme a pomôžeme čo i len jednému človeku, tak sme vyhrali,“ hovorí Marek, tvorca a moderátor talkshow v jednej osobe.

POVEC TY

JE DÔKLADNE PRIPRAVENÁ SHOW

Zaujímavé je však to, že na divákov pôsobí ako uvoľnená debata priateľov, ktorí zdieľajú medzi sebou svoje zážitky, postrehy, skúsenosti, no častokrát aj vízie a ciele do budúcnosti. Hosťami uplynulej časti boli tech-

Tvorca a moderátor talkshow Povec Ty M. Polomský so svojimi hosťami M. Tóthom, B. Bakošovou a Z. Hrubošovou.

nologička a módna návrhárka Zuzana Hrubošová, influencerka Barbora Bakošová a náš

olympijsky víťaz Matej Tóth. Všetci boli pripravení odpovedať na otázky v rámci svojich profesií, no reč prišla aj na tie, ktoré sa týkajú ich osobného života. V závere show sa zapojili aj samotní diváci a hostí vyspovedali.

DÁME SI REPETE!

Na najbližšie Povec Ty sa v Banskej Bystrici môžete tešiť už čoskoro. Uskutoční sa 11. mája v Štátnej opere a vítaní sú všetci, ktorí sa vo svojom živote o niečo snažia, majú chuť čosi budovať a nechýba im zmysel pre humor. Tak sa zamysli a povec aj ty, či sa na jar uvidíme. Tešíme sa na Vás!

Barbora Hegedúš

OZNAMY

PODNETY PRE OBČIANSKU RADU

Všetkých obyvateľov pozývame na stretnutie Občianskej rady STRED, ktoré sa uskutoční vo štvrtok, 22. februára 2018 o 17:00 hod. v zasadačke mestského úradu. Dozviete sa, čo plánujeme v roku 2018 a priamo na stretnutí uvítame aj podnety z Vašej strany. Ďalšie stretnutia sa uskutočnia v apríli, júni, septembri, októbri a novembri.

PRE ZÁSTUPCOV MIMOVLÁDOK

Dňa 22. marca 2018 o 16:00 hod. sa v Cikkerovej sieni radnice uskutoční mimoriadne Fórum pre mimovládky. Viac informácií nájdete na www.facebook.com/radapremnobb.

PARTICIPATÍVNY ROZPOČET SA BLÍŽI

Termín na podanie projektových návrhov do Participatívneho rozpočtu je v piatok, 16. februára 2018 do 15:00 hod. na Klientskom centre mestského úradu. Formulár projektového návrhu je potrebné poslať aj na e-mailovú adresu: prprebb@gmail.com. Tešíme sa na Vaše nápady!

SVETOZNÁMY PROJEKT UŽ PO DRUHÝ RAZ V NAŠOM MESTE

**Banská Bystrica
startupweekend 2018**

23.-25. február

Viac informácií nájdete na: www.facebook.com/StartupWeekendBanskaBystrica.

MAREC V ZNAMENÍ VODY

Návštevníci Stredoslovenského múzea môžu od 1. marca 2018 získať ucelený obraz o význame vody pre život na Zemi. A to priamo v našom meste! Stačí navštíviť výstavu Inštitútu aplikovanej ekológie DAPHNE s názvom „Biodiverzita a voda“ v Tihányiovskom kaštieli, ktorá potrvá až do 29. marca 2018.

Voda je základom bytia. Pre zachovanie života a zdravia človeka i ďalších živých organizmov, ale aj pre existenciu jednotlivých ekosystémov, má voda nezastupiteľnú úlohu. Človek svojimi rozmanitými činnosťami zasahuje do prirodzenej rovnováhy v prírode, a často aj s negatívnymi následkami. Najmä v minulosti pri neuváženom odvodňovaní a regulovaní vodných tokov mnohé oblasti preschli, a to zapríčinilo postupné vymieranie vegetácie i živočíšnych druhov.

VYSKÚŠAJTE SI TO!

Dopady ľudskej činnosti na vodu a vodné zdroje môžu návštevníci zažiť na vlastnej koži. Počas prehliadky najnovšej interaktívnej výstavy spoznajú skutočný význam každej kvapky. Riaditeľ Stredoslovenského múzea Roman Hradecký všetkých srdečne pozýva: „Príďte si pripomenúť, ale najmä rozšíriť svoje vedomosti o vode. Dozviete sa viac o spojitosti vody s rozmanitosťou života na Zemi.“ Výstava sa uskutoční v rámci projektu LIFE10 NAT/SK/080 „Ochrana a obnova území NATURA2000 v cezhraničnom regióne Bratislava“. Projekt sa realizuje s finančnou podporou Európskej únie z programu LIFE+ a z príspevku Ministerstva životného prostredia SR.

VÝSTAVU DOPLNÍ PESTRÝ SPRIEVODNÝ PROGRAM

Pripravili sme aktivity pre veľkých, ale najmä malých ekologov. V hlavnej úlohe nedeľných

tvorivých dielní bude, ako inak – voda. „Okrem toho, že si návštevníci kaštiela preveria svoju zručnosť a šikovnosť, dozvedia sa aj množstvo zaujímavých informácií a zažijú veľa nevedného v sprievode lektorov. Nebudú chýbať ani premietania filmov s vodnou tematikou, ktorými si môžu návštevníci múzea spríjemniť marcové nedele,“ uviedla Dana Bardonová, koordinátorka Tihányiovského kaštiela.

AJ CESTOVATEĽSKÝ UTOROK BUDE O VODE ...

Slovenský ochranár Erik Baláž predstaví v utorok, 6. marca 2018 o 16:30 hod. svoju knižnú novinku „Stratená voda“. Je to autor, ktorý obohatil svojimi dokumentárnymi filmami aj jeden z popredných svetových dokumentárnych programov – National Geographic. V tento deň o 15:00 hod. môžu návštevníci múzea vidieť aj najnovší diel z trilógie „Tajomné Karpaty – Živá rieka“. Po dokumentoch „Život v oblakoch“ a „Nesmrtelný les“ je to posledný film uzatvárajúci tatranskú trilógiu. „Živá rieka v sebe nesie asi najhlbšie ekologické posolstvo a veríme, že divákovi tieto tri filmy spolu prinesú nielen komplexný pohľad na tatranskú divočinu, ale pomôžu nám začať inak vnímať aj voľnú krajinu okolo nás,“ uvádzajú tvorcovia snímky z Arolla filmu. Viac informácií o sprievodnom programe nájdete na: www.smuzeum.sk.

Gabriela Benčová, Stredoslovenské múzeum

NOVÁ PREMIÉRA PRE BATOĽATÁ

HMATULÁCI

Bábkové divadlo na Rázcestí tvorí pre deti od desať mesiacov kontinuálne od roku 2011. Ako prvé a zatiaľ jediné divadlo na Slovensku má vo svojom repertoári cyklus inscenácií pre úplne malé deti, ktoré sú na programe divadla každú nedeľu o 10:00 hod. (od začiatku roka 2018 aj v pondelok).

CYKLUS MÁ ŠTYRY ČASTI

Batolárium (2011), Akvabatolárium (2012), Farbatolárium (2013), Čiarkolárium (2015). Venujú sa skúmaniu sveta, ktorý nie je zaťažovaný logikou či dospeláckou empiriou. Stavia na možnosti objavovať, skúmať, hrať sa, prežívať dojmy, pocity, zážitky, ktoré ovplyvnia imagináciu dieťaťa iným spôsobom ako v jaslách či v škôlke. Doteraz sme v batoláriách hľadali zážitky vo svete čiarok, vody, farieb a predmetov.

PIATA ČASŤ SKRÝVA NOVÚ TÉMU

Je venovaná HMATU, jednému zo základných ľudských zmyslov, s ktorým prichádzame do styku veľmi skoro. Na základe hmatových vnemov, obja-

Z inscenácie Čiarkolárium

Foto: archív BDKR

vov tvrdého, mäkkého, hladkého, chlpatého, zažijú deti a ich rodičia dobrodružnú cestu do dotykovo-rozprávkevej krajiny, kde hra je základom bytia. Hra kreatívna, kde sú si všetci rovní, všetci objavujú mágiu v dotykoch, všetci sú HMATULÁCI. Dotykový svet doprevádza senzuálna hudba a rytmy, ktoré integrujú všetky zmysly a naladia Hmatulákov na tvorivú cestu fantázie.

KEDY A KDE?

Premiéry inscenácie sa uskutočnia v nedeľu, 4. marca a v pondelok, 5. marca o 10:00 hod. v sále Bábkového divadla na Rázcestí. Tešíme sa na Vás! Viac informácií nájdete na www.bdnr.sk.

Bábkové divadlo
na Rázcestí

POZNÁTE PAVLA JANÍČKA?

Foto: archív Z. Úradníčkovej

Narodil sa v Majeri a okrem niekoľkých rokov útleho detstva žije a pôsobí v Banskej Bystrici. Napriek tomu, že sa počas svojho štúdia zameriaval najmä na oblasť stavebníctva, celý život sa venoval hudbe. Ako malý chlapec hrával na husle i trubku a svoju kariéru začal ako dirigent a trubkár v swingovom orchestri. Bol dirigent Tanečného orchestra štúdia Československého rozhlasu, vlastného orchestra pôsobiaceho pri Parku kultúry a oddychu i festivalového orchestra Bystrické zvony. S vlastnou kapelou koncertoval doma i v zahraničí. Zložil viac ako 300 hudobných skladieb, zvučiek, detských piesní, šansónov a hudbu do mnohých divadelných inscenácií a filmov. Jeho dosiaľ najúspešnejšou inscenáciou je *Žltá Ľalia*, no za svoje najvýznamnejšie dielo považuje *Babylon*, operné dielo na námety románu Margity Figuly, ktoré zatiaľ nebolo zinscenované. V Banskej Bystrici spolupracuje so Základnými umeleckými školami Jána Cikkeru a Roberta Tatára, Konzervatóriom Jána Levoslava Bellu či Akadémiou umení. Jeho práca je však známa aj mimo mesta pod Urpínom – spolupracuje aj s Divadlom Jonáša Záborského a Divadlom Alexandra Duchnoviča v Prešove, Spišským divadlom v Spišskej Novej Vsi, Štátnym divadlom v Košiciach, Divadlom Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene, Bábkovým divadlom v Bratislave i Divadlom Jána Palárika v Trnave. Hudobné zameranie Pavla Janička je rôznorodé – muzikál, scénická hudba, tvorba pre deti, populárna hudba, hudobné aranžmány, réžia i dirigovanie orchestra.

Pozývame Vás

Pavol Janiček je banskobystrický hudobný skladateľ, ktorý v januári oslávil životné jubileum 80. rokov. Patrí medzi významné osobnosti banskobystrickej hudobnej scény. Veľká sála Robotníckeho domu bude dňa 16. marca od 18:00 hod. patriť koncertu, ktorým mu mesto Banská Bystrica zablahožela. Počas večera zaznie výber z jeho tvorby v podaní banskobystrických interpretov.

Zuzana Úradníčková

OSLAVUJÚ UŽ DVADSAŤ ROKOV

Za dvadsať rokov svojho živého pôsobenia na slovenskej divadelnej scéne vytvorilo a premiérovu uviedlo Divadlo Štúdio tanca viac ako 47 inscenácií. Už počas tohto februára sa k nim pripojí tanečná inscenácia *Ghost/Prízrak*, a stane sa tak jednou z premiér k jubilejnému 20. výročiu založenia divadla.

Začiatok roka sa v divadle už tradične spája s ďalším tvorivým procesom a prípravami novej premiéry. Príchodom Petra Miku, v zahraničí pôsobiaceho choreografa, sa vďaka podpore Fondu na podporu umenia a mesta Banská Bystrica začala črtáť nová kreatívna spolupráca. Autor inscenácie Posed a jeden zo siedmich tvorcov inscenácie 7_choreografov sa v rámci svojho dlhoročného pôsobenia v Španielsku opäť vrátil na Slovensko, aby s umeleckým súborom divadla pripravil divákom predstavenie nabitú fyzicky náročným a atraktívnym tanečným prejavom.

GHOST/PRÍZRÁK

Táto tanečná inscenácia je výpoveďou o našich vnútorných démonoch. „Každého z nás

prenasleduje nejaký prízrak. Niektoré prízraky nás samé navštevujú v noci, iné zas márne hľadáme celý život. Ich neviditeľná prítomnosť nás vedie k reálnej vízii a k úprimnému hľadaniu našej túžby. Podnecuje to najlepšie v nás, uchvacuje, ale aj zvädza a deštruuje“ opisuje koncept inscenácie choreograf Peter Míka.

PREMIÉRA SA BLÍŽI

Tanečnú inscenáciu *Ghost/Prízrak* uvedie Divadlo Štúdio tanca v premiére už tento víkend, 16. a 17. februára o 19:00 hod. Nasledovaná bude štyrmi reprízami, a to 21., 23. a 28. februára a 2. marca vždy o 19:00 hod. Viac informácií nájdete na www.studiotanca.sk.

Divadlo Štúdio tanca

BANSKOBYSTRICĀNIA ČI DONOVALCI?

Aj jedno aj druhé môže byť pravda. Niektorí sa narodí na Donovaloch, ale pracuje a býva v Banskej Bystrici. A hoci sa cíti byť obyvateľom Bystrice, lebo tu má rodinu, dom i prácu, predsa je aj Donovalcom. Tam sa narodil on alebo jeho otec, tam prežil detské roky, možno chodil aj do školy, stretol prvé lásky, prežil vojnové udalosti, tam sú jeho korene. A niekedy ho tam tiahne aj jeho srdce. Veď na cintoríne vidí samé známe mená... Mená, ktoré nosili jeho predkovia z otcovej i matkinej strany. A vtedy si možno uvedomí, že bez ich existencie by na svete nebol ani on, a že tam predsa aspoň časťou svojho ja patrí tiež.

V ruchu a zhone dnešného života nám nezostáva čas hlbšie sa zamýšľať nad otázkami, kto boli naši predkovia, čím boli, aké povolanie sa venovali, akého veku sa dožívali, na čo umierali, v akom veku uzatvárali manželstvá, v ktorom ročnom období, v ktorých dňoch týždňa bývali sobášne, koľko detí bývalo v rodine, aké mená dávali rodičia deťom, akého veku sa dožívali, na čo umierali a pod. Možno niekomu nestačia všeobecné informácie a odpovede na predošlé otázky, ktoré uvádzajú autori v rôznych publikáciách a chcel by vedieť viac o svojich priamych predkoch. To všetko je možné, no na pátranie v archívnych dokumentoch, ktoré sú prístupné v štátnych archívoch a biskupských archívoch je potrebný čas a trpezlivosť.

ZAÚJÍMAVÉ FAKTY

Nová publikácia „O čom nemlčia archívy“ – Obyvatelia donovalských osád v cirkevných archívoch“ sa zaoberá obyvateľmi jednotlivých donovalských osád, a to Donovalov, Bullov, Mišútov, Mistríkov, Hanesov, Sliačanov, Polianky i zaniknutých osád Kunst a Močiar. Najmä od vzniku samostatnej farnosti na Donovaloch (1797), ale aj pred týmto obdobím, keď obyvatelia donovalských osád patrili do farnosti Motyčky (1756) najprv ako misijná stanica jezuitov a ešte predtým do farnosti Špania Dolina. Staré Hory boli filiou (dcérocirkvou) Španej Doliny, a keďže Donovaly nemali ani vlastný cintorín, obyvatelia donovalských osád boli pochovávaní v starohorskom cintoríne. Všetky sídla v starohorskej doline boli v najstarších dokumentoch nazývané len „uhľiskami“, bez konkrétneho pomenovania.

HISTORICKÉ ZMIENKY

Najstaršou zmienkou o Donovaloch je záznam z 28. mája 1693 o sobáši počestného vdovca Adama Sedliaka z uhľiska Donovaly s počestnou pannou Annou, dcérou nebohého Jána Kusa z Osady. Prvá písomná zmienka o Sliačanoch je zo zápisu 3. marca 1695, keď bola krstená Anna, dcéra Martina Longauera a Doroty zo Sliačan. Bully sa prvýkrát spomínajú pri zápise o úmrtí cca 24-ročného mládenca, syna Jakuba Bullu

Obálka knihy

Titulná strana najstaršej matriky Španej Doliny

z uhľiska Bully. O Hanesoch je prvá písomná zmienka z 11. júla 1700, keď sa ženil počestný mládenec Michal, syn Martina Longauera a Anny z uhľiska Hanesy s počestnou pannou Zuzanou, dcérou Valentína a Kataríny Otče-

náš z Potkoníc. Mistríky sa prvýkrát spomínajú 22. augusta 1702 pri krste Márie, dcéry Jána Sedliaka a Doroty z Mistríkov. Mišúty sú prvýkrát spomenuté ako samostatná osada pri krste Márie a Juraja Longauera a Zuzany z Mišútov dňa 3. februára 1704. Najmladšou osadou, ktorá sa vyčlenila z osady Bully bola Polianka, ktorá je ako časť Bullov uvedená pri krste Mateja, syna Mateja a Heleny Midlovcov 7. februára 1804 a ako samostatná osada 17. novembra 1806 pri zápise o úmrtí Hieronyma, syna tých istých rodičov.

NAJPOČETNEJŠÍ OBYVATELIA

Podľa údajov o počte narodených detí to v osade Donovaly v rokoch 1797 – 1945 boli rody Miartuš, Bačkor, Longauer, Donoval a Palúch. Na Bulloch to boli rody Bulla, Štubňa a Mydlo. Na Mistríkoch rody Mistrík, Longauer, Mišút, Bulla, Miartuš a na Mišútoch rody Longauer, Mišút či Mistrík. V Hanesoch rody Longauer, Hanes, Miartuš, na Sliačanoch rody Štubňa, Longauer, Mydlo, Bačkor, na Polianke rody Mydlo, Kaliský, Longauer, Bulla.

POČET OBYVATEĽOV OSÁD V PRIEBEHU STÁROČÍ KOLÍŠAL

Od roku 1813 umožňujú sledovať vývoj obyvateľstva tzv. Schématizmy, ktoré viedla rímskokatolícka cirkev. V roku 1813 mali Donovaly 688 obyvateľov, najnižší stav bol v roku 1821, keď žilo v donovalských osadách len 595 obyvateľov. Najvyšší stav 1043 obyvateľov bol v roku 1887. Prudký pokles bol zaznamenaný v rokoch hospodárskej krízy, a to na 795 obyvateľov. Po skončení II. svetovej vojny bol počet obyvateľov 873. Ako sa Donovaly od pôvodného obyvateľstva vyľudnili a čo bolo toho príčinou je už na ďalšie rozprávanie.

Eva Furdiková

Milí čitatelia, aj Vy môžete získať zaujímavú publikáciu od autorky Evy Furdikovej, v ktorej sa dozviete ešte viac o tom, o čom nemlčia archívy. Stačí, ak odpoviete na otázku „Ktorá osada bola najmladšia v písomných zmienkach?“ Tešíme sa na Vaše odpovede.

Banskobystrická latka patrí k obľúbeným podujatiam v našom meste. Známý výškarský míting si počas rokov našiel mnoho priaznivcov nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Vďaka medzinárodnej účasti je v športovej hale vždy vynikajúca atmosféra a účastníci predvádzajú obdivuhodné výkony. Ani na 24. ročníku, ktorý sa uskutočnil začiatkom februára nechýbalo odhodlanie. O prekvapenie sa postaral Číňan Yu Wang, ktorý v absolútnom osobnom rekorde 231 cm zdolal majstra sveta z Londýna 2017 a hlavného favorita súťaže Mutaza Baršima. Svoju radosť z výhry netajil a povzbudzovanie

Vítaz mužov Yu Wang

Foto: J. Mikšovič

publika si priam užíval. Favorizovaný Katarčan prehral na Banskobystrickej latke prvé preteky takmer po roku a pol, no aj napriek tomu sa do nášho mesta teší opäť o rok a verí, že si

vezme späť svoje prvenstvo. Zatiaľ mu však bude musieť stačiť druhé miesto. Ako tretí skončil Bahamčan Donald Thomas. Výkonmi na výškarskom mítingu nezaostávali ani ženy. Víťazkou sa stala Ruska Maria Lasickiené, ktorá na druhý pokus prekonal 202 cm, čo je druhý najlepší tohtoročný výkon na svete. Svoju sériu bez prehry predĺžila na 33 súťaží. Druhá skončila Levern Spencerová z ostrova Sv. Lucia v Karibskom mori a tretia bola Talianka Alessia Trostová a Češka Michaela Hrubá. Úspešným skokanám a skokanom gratulujeme a veríme, že o rok navštívia Banskú Bystricu opäť!

dmo

BIATLON PRIAMO V MESTE

Vďaka kvalitným podmienkam na bežkovanie zažíva Areál zimných športov, počas leta známy skôr ako plážové kúpalisko, rekordné čísla v návštevnosti. Po minuloročných pozitívnych ohlasoch zorganizoval Slovenský zväz biatlonu v spolupráci s mestom Banská Bystrica už druhý ročník mestského biatlonu, zaradeného do seriálu Slovenského Viessman pohára žiakov v biatlone. „Vďaka výbornej spolupráci s vedením mesta, vynikajúcej príprave trati pracovníkmi ZA-aRES-u či ústretovosti hotela Dixon, sa opäť podarilo uskutočniť vynikajúce športovo-spoločenské podujatie v širšom centre mesta,“ informuje PR manažér Milan Bagačka zo Slovenského zväzu biatlonu. Na štart sa postavilo 107 mladých talentov z osemnástich športových klubov. Na súťaži sme privítali dokonca aj pretekárov z Českej republiky. „Som rád, že Areál zimných športov sa na plážovom kúpalisku udomácnil a teší sa veľkej obľube nielen medzi Banskobystričanmi, ale aj návštevníkmi z okolitých miest. Je to dôkaz toho, že priniesť bežkovanie či biatlon do centra mesta bola dobrá voľba,“ hovorí primátor Ján Nosko. Veríme, že predošlými dvoma ročníkmi sme odštartovali tradíciu, ktorá bude ďalej pokračovať. Veľmi nás teší, že sme mohli deťom a širokej

verejnosti ukázať, že podmienky pre tento krásny, na Slovensku veľmi úspešný, šport je možné pripraviť aj v meste. Ďakujeme všetkým, ktorí nám pri tom pomáhajú a tešíme sa na ďalšie ročníky,“ zhodnotil a poďakoval PR manažér Milan Bagačka zo Slovenského zväzu biatlonu. Výsledky všetkých kategórií nájdete na stránke www.biathlon.sk.

Slovenský zväz biatlonu

Súťažilo sa v Areáli zimných športov

Foto: M. Bagačka

PORAZILA KONKURENCIU

Natália Koppová je mladá nádejná tenistka zo Sásovej. Nedávno preukázala svoju technickú a športovú vyspelosť aj na majstrovstvách Slovenska v Trnave. Podala vynikajúci výkon a stala sa víťazkou v kategórii mladších žiačok. Veľký úspech sa podaril Banskobystričanke na dvorcoch Tenisového centra Empire Trnava. Na halových majstrovstvách sa stala slovenskou šampiónkou v dvojhre. Hráčka TK TENNIS FUN BB tak potvrdila skvelú formu a podarilo sa jej presadiť v náročnej konkurencii celoslovenského pavúka. Motiváciou pre víťazku nebola len možnosť zviditeľniť svoje mesto, ale aj reprezentačný dres Slovenskej republiky, ktorý jej teraz prislúcha. Natália sa tak v najbližšej dobe predstaví v rámci Majstrovstiev Európy ako reprezentantka Slovenska a zároveň aj ako reprezentantka mesta Banská Bystrica. Držíme jej palce a želáme ešte veľa úspechov.

Foto: archív TK TENNIS FUN BB

TK TENNIS FUN B. Bystrica

PODARENÝ ROK PRE TRIATLONISTOV A PLAVCOV

Pre oddiel TRIAN ŠK UMB Banská Bystrica bol minulý športový rok mimoriadne úspešný. V plávaní získal Šimon Paulíny, zverenec trénera Petra Mandzáka, tretie miesto na Majstrovstvách Slovenskej republiky (MSR) v plávaní žiakov v disciplíne 50 m voľný spôsob. V pretekoch Slovenskej triatlonovej únie náš klub získal na MSR celkovo až deväť medailí. V nádejších Sofia Ňanová, Timotej Tavačiak a Lenka Adamová, v žiakoch Slavomír Adam a v doraste

Aurel Barto a Lea Brnčalová. Medaily získali na MSR v akvatlone, duatlone a triatlone. V konečnom zúčtovaní bodov v Slovenskom pohári v triatlone sa stal celkový víťaz SK pohára žiakov Slavomír Adam, v doraste získala druhé miesto Lea Brnčalová. V Slovenskom pohári v duatlone získal Peter Štilla striebro, Martin Kovalančík skončil na štvrtom mieste a Aurel Barto zvíťazil v doraste. V Bratislave sa minulý rok konali Majstrovstvá Európy (ME) v akvatlo-

ne, na ktorých sa Aurel Barto umiestnil na 37. mieste v pretekoch juniorov. Z dospelých nás naša reprezentantka Kristína Lapinová reprezentovala na ME v kros triatlone, kde vybojovala krásne tretie miesto. Sme veľmi radi, že naši športovci robia skvelú reklamu nielen klubu a fakulte UMB, ale aj mestu Banská Bystrica. Tešíme sa na sezónu 2018!

Marek Vojník, tréner

UZAVRELI MANŽELSTVO

20.01.18 Erik a Jana Koltonovci
27.01.18 Miroslav a Ivana Širochmanovci
Tomáš a Eva Balázovci

NARODILI SA

január 2018

Karolína Ťurčová Simon Mesík
Andrej Hromada Timea Reichelová
Ján Varecha Nela Benedek
František Kristián Dinko Filip Grančay
Bianca Mihálová Tobias Kurucz
Urban Vacke Samuel Bauza
Hector Samson Lejla Vančová
Matias Tuším David András
Mia Lietavcová Jerguš Jánošík
Lukáš Oláh Ema Melocíková
Michaela Šmálová Daniel Záslav
Martin Tršo Martin Súlovec
Noel Banár Lucia Mitterová
Nataša Vidová Goran Mihál
Sebastián Riapoš Samuel Abašanov
Michal Mócik Patrik Klein
Alexandra Pupišová Zoja Kanjaková
Samuel Demčík Katarína Doffek
Tamara Dávidová Oskar Klemanič
Simona Ďurjaková Aneta Ligačová
Sofia Haviarová Zara Bojtošová
Jakub Hanula Adam Humaj
Filip Schmidt Dušan Mydlo
Marta Vrtová 11/2017 – Viliam
Lukáš Rusko Urminský

OPUSTILI NÁS

január 2018

Zlatica Pacúšová Jozef Krnáč
Lukáš Dlhoš Anna Falátová
Marián Páločný Božena Dzúriková
Ján Daniš Eduard Weiss
Ing. Ondrej Ľauka Margita Rozborová
Milada Pozničková Ján Kapusta
Mária Kornietová MUDr. Vladimír Reptiš
Jozef Michalenko Anna Zrubáková
Vanda Hanusová Viliam Greguš
Anna Spišiaková Jozef Kaleja
Ing. Vilma Makovická Valéria Dullová
Izabela Šeková Jozef Gruy
doc. Klára Blanka Ozdincová
Mužiková CSC. Jana Ivanovová
Ján Štulajter Ing. Igor Kúdelka
Oliver Lichý Ľuboš Harvát
Ján Šúr Miroslav Hlislík
Ing. Jozef Kostúrik Emil Kuchťák
Pavína Barancová Jolana Kaštanová
Eduard Princz Jozef Poturnay
Elena Danková Anna Kosecová
Ondrej Vožár Františka Chabadová
Zdenko Kvasna Janka Demjanová

UZÁVIERKA RADNIČNÝCH NOVÍN

Uzávierka marcového čísla bude v piatok, 2. marca 2018 do 12:00 hod. Editorka: Mgr. Dominika Mojžišová, 048/43 30 107, radnicenoviny@banskabystrica.sk.

ŠACHTIČKA
horský hotel

ghibus
pláti pre magické februáre

MIESTO	SOBOOTA - NERIEŠA (8.00:00 - 16.00:00)	SOBOOTA - NERIEŠA (16.00:00 - 18.00:00)	MIESTO
Základná MIŠT Národné Stredisko	8.30	16.00	Šachtický
Základná MIŠT Rudolfínska ulica	8.45	16.15	Základná MIŠT Rudolfínska ulica
Šachtický	9.00	16.30	Základná MIŠT Národné Stredisko

CESTOVNÉ - ZDARMA
Doprava zabezpečuje SAD Zvolen

SPOLACH, o. z. Vám ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby a zároveň Vás pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Príbuzných a Opatrovateľov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční v stredu, **14. marca 2018 o 16:00 hod.** v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. (Kapitulská ulica 21, Banská Bystrica). S pozvanou odborníčkou sa budeme venovať téme Komunikácia s ľuďmi s Alzheimerovou chorobou. Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových. Tešíme sa na stretnutie s Vami!

Lubica Golianová, SPOLACH, o.z.

OZNAM KOMUNITNÝCH CENTIER

S príchodom nového roka komunitné centrá v Banskej Bystrici opäť otvorili svoje dvere pravidelným aktivitám, ale aj novým členom a novým komunitám. V Komunitnom centre Fončorda sa vo februári môžete tešiť na už tretí ročník podujatia „LÁSKAVOSŤ v komunite“, a to **16. februára od 14:00 hod.** Okrem sviatku všetkých zaľúbených si tam pripomenieme aj potrebu prejavov priazne a priateľstva. Komunitné centrum Sásava Vás pozýva dňa **15. februára** na prednášku o významných komunikačných zručnostiach a zvládání stresu. Marec v KCS začínajú besedou Vtáčí spev s pánom Imrichom Kováčom 1. marca a 6. marca pozývajú ženy každého veku na oslavu Dňa žien organizovanú občianskou radou Rudlová-Sásava. Bližšie informácie Vám poskytneme na našich kontaktných miestach a na sociálnych sieťach. Sledujte nás!

Komunitné centrum Sásava
budova bývalej ZŠ Tatranská, vchod vzađu

Komunitné centrum Fončorda
budova CVČ Havranské 9, vchod vzađu

VEREJNÉ VYHLÁŠKY (VV)
STAVEBNÉHO ÚRADU

OVZ-SÚ-714/441/2018/MA-ozn.

VV: Oznámenie o začatí konania o zmene účelu užívania časti stavby

Stavebník: GP partners, s.r.o., Horná 44, BB; Stavba: Herrňa s kaviarňou s príslušným zázemím; *Vyvesené: 10.01.2018*

OVZ-SÚ-2014/869/2018/HI

VV: Rozhodnutie o umiestnení stavby
Stavebník: Peter Findo – BUSINESS ACTIVITIES, Nám. SNP 5, BB; Stavba: Radová výstavba rodinných domov, ul. Lazovná, BB; *Vyvesené: 16.01.2018*

OVZ-SÚ-2356/1386/2018/HI

VV: Dodatočné povolenie stavby; Stavebník: Jozef Pápai, Tulska 5303/7, BB; Stavba: Záhradná chatka; *Vyvesené: 15.01.2018*

OVZ-SÚ-509/357/2018/MA-ozn.

VV: Zmena stavby pred jej dokončením
Stavebník: Vlastníci bytov a NP v BD, Chabenecká 1-3, BB; Stavba: Komplexná obnova BD – Chabenecká 1-3, BB; *Vyvesené: 16.01.2018*

OVZ-SÚ-5745/876/2018/Boč.

VV: Oznámenie o pokračovaní územného konania

Stavebník: SSE-distribúcia, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, ZA; Stavba: BB-Kostivarska-Posilnenie NN siete; *Vyvesené: 24.01.2018*

OVZ-SÚ-7397/5355/2018/Se

VV: Stavebné povolenie
Stavebník: SVB SVOJPOMOC, Golianova 7, BB; Stavba: Solárny systém Družstevná ul. Uhlisko, BB; *Vyvesené: 29.01.2018*

V Banskej Bystrici, 29.01.2018

Mesto Banská Bystrica vás pozýva na koncert
Keď si ja zaspievam

pri príležitosti životného jubilea a uvedenia CD do života Veroniky Bodnárkovej a jej hosti

Účinkujú:
Veronika Bodnárková, Ľudová hudba Borievka, Ľudová hudba Jána Mäka, Atzbeta Bodnárkova Pohorelski chlopi, ZAF - Pohronci Juraj Sarvaš

2. marca 2018 o 18.00 hod.
Robotnícky dom, Banská Bystrica

Prírodný infocentrum, informačný centrum
Národné OÚF 1. Banská Bystrica
vstupné: 5,- €

Slovenský pohár 2018
halová lukostreľba

Finále SP

v halovej lukostreľbe

60 ROKOV
LUKOSTREĽBY NA SLOVENSKU

www.lukostrelecbb.sk

11. MARCA 2018

BaseLine ARÉNA, ŠVERMOVA 32, BANSKÁ BYSTRICA

MESTO BANSKÁ BYSTRICA
REALIZOVANÉ S FINANČNOU PODPOROU

WORLD ARCHERY
SLOVAKIA

LUKOSTRELEC BB

MARCOVÉ POTULKY MESTOM

PREČO PRIŠLI NEMCI DO BANSKEJ BYSTRICE ?

11.03.2018 / nedeľa /
o 14.00 hod.

Radnica - Cikkerova sieň,
Námestie SNP 1

Rozprávanie o tom, ako politický a
hospodársky vývoj Uhorska
súvisel s európskym vrcholným
stredovekom.

s Branislavom Stančíkom

Tešíme sa na vašu účasť!

Poplatok: 2 EUR

Informačné centrum
Námestie SNP 1, Banská Bystrica
tel: 048/415 50 85, 0907 846 555
ic@banskabystrica.sk

Deti do 12 rokov v
sprievode rodičov bezplatne

58. BANSKOBYSTRICKÁ HUDOBNÁ JAR

14.3. - 14.5.2018 BANSKÁ BYSTRICA

14.3.2018 / 18.00 hod.
Roboťnícky dom
Mozart show
Danube MonArchi

Účinkujú:
Lukáš Szentkeresty - prvé husle
Maroš Didi - druhé husle
Andrej Krajčovič - viola
Pavol Šimčík - violončelo

8.4.2018 / 18.00 hod.
Cikkerova sieň Radnice
Martin Ruman - viola
Alena Hučková - klavír

Sólový recitál

19.4.2018 / 18.00 hod.
Roboťnícky dom
Capella Istropolitana

Sólistka:
Fuzjko Hemmingen - klavír / Japonsko/

14.5.2018 / 18.00 hod.
Roboťnícky dom
Koncert pre
Mariana Vargu

Táňa Pauhofová - číta texty z knihy
Petra Uličného - O cestách,
ktoré nevedú do Rima.
Andrej Šuba - výber textov

Účinkujú:
Jozef Lupták - violončelo
Marián Svetlík - husle
Andrej Baran - husle
Martin Ruman - viola
Boris Lenko - klavír

Mesto Banská Bystrica

Ľubomír Gašpar

CIMBAL PROJECT

Koncert s uvedením debutového CD
s názvom UHOL POHĽADU

Jakub Tököly
piano

Peter "Kozmo" Korman
kontrabas

Kristián Kuruc
bicie

Ľubomír Gašpar
cimbal

12.3.2018 / 18.00 hod. / Roboťnícky dom

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI

MAREC 2018

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO
 ■ ŠPORT
 ■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE
 ■ INÉ PODUJATIA

02.03. PIATOK 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 keď si ja zaspievam koncert veroniky bodnárkovej a jej hostí pri príležitosti jej jubilea a uvedenia do života nového cd	02.03. PIATOK 18.30 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 hamletláda predstavenie pre dospelých	02.03. PIATOK 19.00 hod., divadlo štúdio tanca, komenského 12 ghost / prízrak repríza najnovšej tanečnej inscenácie	03.03. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 fónka a tónka predstavenie pre deti	03.03. SOBOTA 21.00 hod., ministry of fun, na troskách 25 ego precedens tour 2018 michal "ego" straka predstavuje svoj 1. sólový album precedens, ktorý žne veľký úspech
04.03. NEDEĽA 17.00 hod., zimný štadión, hrónské predmestie 4 hc '05 iclinic banská bystrica - hc 07 orin detva 52. kolo tipsport ligy	05.03. PONDELOK 14.00 hod., verejná knižnica mikuláša kováča - pobočka fončorda, jilemnického 48 rozprávka: sedem zhavranených bratov kino premietanie s audio komentárom pre slabozrakých a nevidiacich	05.03. PONDELOK 19.30 hod., múzeum snp, kapitulská 23 filmový klub: kým nás svadba nerozdeli filmová komédia o tom, ako to dopadne, keď organizujete dokonale premyslenú luxusnú svadbu	06.03. UTOROK 16.30 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvaň cestovateľský utorok: erik baláž - živá voda prezentácia fotografií a zážitkov ekológa a filmára	07.03. STREDA 17.00 hod., divadlo štúdio tanca, komenského 12 pastierka vlkov tanečná rozprávka pre deti od 3 rokov, zopakuje sa: 14.03., 21.03., o 17.00 hod., 11.03., 18.03., 25.03. o 16.00 hod.
08.03. ŠTVRTOK 16.30., švk - átrium, lazovná 9 obrazová reportáž po stavbách l. e. hučeca v šanghaji vernisáž výstavy, výstava potrvá do 05.04.2018	09.03. PIATOK 19.00 hod., aula szu, bernolákova 8 šláger paráda - s uctou k mdz účinkujú: martin jakubec, roba kazík, božanka, kysucká vrchárska heligónka	10.03. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 priadka a kráľ predstavenie pre deti	11.03. NEDEĽA 14.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1 potulky mestom: prečo prišli nemci do banskej bystrice? marcové potulky priblížia okolnosti príchodu nemeckého obyvateľstva do banskej bystrice	11.03. NEDEĽA 17.00 hod., zimný štadión, hrónské predmestie 4 hc '05 iclinic banská bystrica - hk poprad 54. kolo tipsport ligy
11.03. NEDEĽA baseline sport arena, švermova 32 finále slovenského pohára v halovej lukostrelbe	12.03. PONDELOK 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 ľubomír gašpar - cimbal project koncert s uvedením debutového cd s názvom uhol pohľadu	14.03. STREDA 17.00 hod., ssm - thurzov dom, námestie snp 4 matej bel - notície zvolenskej župy slávnostné uvedenie knižnej novinky do života	14.03. STREDA 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 58. banskobystričká hudobná jar - mozart show koncert danube monarchi	16.03. PIATOK 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 pavol janíček - jubilejný koncert koncert pri príležitosti jubilea významného skladateľa
17.03. SOBOTA baseline sport arena, švermova 32 babolat tour 2018 séria 3 tenisových turnajov + masters pre deti do 10 rokov	20.03. UTOROK 17.00 hod., ssm - matejov dom, námestie š. moysesu 20 čo sa skrýva v depozíte: čierny obelisk s historikom romanom hradeckým	20.03. UTOROK 17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 fm au - doktorandský koncert - vargicová a beláček koncert doktorandov	20. - 28.03. UTO - STR námestie snp veľká noc v banskej bystrici veľkonočné trhy spojené s programom a zvykoslovnými pásmami viažucimi sa k veľkej noci	22.03. ŠTVRTOK 19.30 hod., múzeum snp, kapitulská 23 filmový klub: bratříček karel dokumentárny film o významnom umelcovi na pozadí európskych dejín druhej polovice dvadsiateho storočia, karel kryl, ktorého milovali davy, ale umieral opustený a zatrpknutý
24.03. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 tri prasiatka predstavenie pre deti	25.03. NEDEĽA 17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 čaj o piatej tancovanie a zábava pre skôr narodených	26. - 29.03. PON - ŠTV múzeum snp, kapitulská 23 medzinárodný festival filmových klubov - febiofest 2018	27.03. UTOROK 19.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 soirée franco-espagnole vol.3 koncert francúzskej kapely, flamenco tanec, ochutnávky špeciálit	28.03. STREDA 17.00 hod., ssm - thurzov dom, námestie snp 4 stretnutia s minulosťou pod zelenou klenbou: každodenný život šľachty, odievanie, obydlie, hygiena a zábava s historičkou tünde lengyelovou

zmena programu vyhradená!

ĎALŠIE PODUJATIA NÁJDETE NA
WWW.PODUJATIABB.SK

FOR MORE INFORMATION
VISITBANSKABYSTRICA.SK

